

Igramo se flavto – novi učbenik za najmlajše flavtiste Ane Kavčič Pucihar

Začetno poučevanje prečne flavte se zaradi razvoja inštrumentarija in zanimanja otrok za igranje flavte pomika v zgodnejše starostno obdobje. V Sloveniji se delu z najmlajšimi učenci flavte intenzivno posveča Ana Kavčič Pucihar. V svoji večletni pedagoški praksi v Glasbeni šoli Škofja Loka je razvila alternativne učne metode zgodnjega poučevanja flavte ter številne didaktične pripomočke, s katerimi skozi igro uvaja najmlajše učence v osnove igranja na glasbilo. Znanja na tem področju je poglobila tudi v času svojega znanstvenega magistrskega študija na ljubljanski akademiji za glasbo, ki ga je končala leta 2011 z nalogo *Celostno poučevanje osnov igranja flavte za 7-letne učence*. Zanimanje in pozitivni odzivi domače in mednarodne strokovne javnosti ter želja po predstavitvi in širitvi preizkušenih metod zgodnjega učenja flavte sta Ana Kavčič Pucihar vodili k snovanju in izdaji učbenika z elementi delovnega zvezka *Igramo se flavto* (2013). Priloženi sta mu dve zgoščenki, ki učencem omogočata domače delo tako z vidika poslušanja izvedene vaje/skladbe ob spremljavi, vadenja – igranja vaj/skladb ob posneti spremljavi ali pa za morebitni nastop mladega flavtista v družinskem krogu in drugje, kjer ni možnosti za spremljanje »v živo«. Vse spremljave je napisal skupaj z Ana Kavčič Pucihar posnel njen soprog, pianist in skladatelj Blaž Pucihar. Aranžmaji so napisani za različne zasedbe, vključujejo tako akustična kot elektronska glasbila ter zvoke iz narave.

Pred vsakim zvočnim primerom je podan metrični utrip, da učenec dobi občutek za tempo, v katerem bo igral ob posneti spremljavi.

Učbenik z elementi delovnega zvezka *Igramo se flavto* je dodelen. V prvem delu so po uvodni predstavitvi glasbila nanizane dihalne vaje in pripravljalne vaje za nastavek. V njih je razvidno avtoričino upoštevanje razvojne stopnje otrok, saj so vse vaje predstavljene in obravnavane z njim razumljivimi primeri in asociacijami oziroma so vključene v didaktične igre. Nazornost in hkrati privlačnost predstavitve podkrepijo ilustracije Polone Lovšin ter fotografije učencev pri različnih dejavnostih učenja flavte. Koncept je razviden tudi v pripravljalnih vajah za ton »s pihalnikom«, vajah za ton na glavo flavte in vajah za lahko-tonno menjavanje nizkih in visokih tonov. Alternativnost in izvirnost metodičnega pristopa je razvidna v avtoričinih vajah za artikulacijo (poleg enojnega takoj vključuje tudi dvojni in trojni jezik), v vajah za vibrato in zgodnjem vključevanju frulata, s katerimi presega cilje in standarde aktualnega učnega načrta za flavto v prvem razredu glasbene šole. Predstavitvi igranja na celo flavto in vajam za njeno pravilno držo sledi uvajanje v »branje« skice flavte. Usvajanje prvih prijemov in igranje tonov na različne načine je povezano z učenjem prvih glasbenoteoretičnih znanj. V tem delu avtorica pokaže novo odliko s svojim poznavanjem in vključevanjem medpredmetnega povezovanja. Usvajanje vsakega novega prijema in igranje novega tona na različne načine poveže z nalogami, sorodnimi začetnemu splošnemu opismenjevanju otrok v osnovni šoli.

Drugi del z naslovom *Male vaje* je obsežnejši, zato ima na začetku tudi nekakšno notranje kazalo, v katerem avtorica pred-

stavi sistematiko obravnave snovi. Pri tem izpostavi rubrike, ki se kot rdeča nit vrstijo skozi sklope *Malih vaj*, in jih naslovi z izvirnimi duhovitimi naslovi *Pišuka!*, *Skrinjica odličnega tona*, *Ušesni detektiv*, *Minutke za note*, *Prstni skokci*, *Češnja na torti*, *Male vaje za bistre glave*. Izvirni niso le naslovi, temveč tudi pristop k obravnavi posamezne enote. V *Malih vajah* (1–10) sistematično niza primere, s katerimi učenci usvajajo igranje novih tonov in njihovih kombinacij, pri čemer večkrat spodbuja njihovo domišljijo tudi z vsebinskimi («programskimi») naslovi (npr. *Arabela in princ*, *S kitaro na ples*, *Vitezove sanje*, *Hrepenenje*, *Uspavanka*, *Tobogan fantazije*, *Bonbon za lepši ton*). *Pišuka!* je zasnovana kot časopis za radovedne flavtiste, ki prinaša novosti z glasbenoteoretičnega in oblikovnega področja, povezane z elementarnim glasbenim opismenjevanjem pri učenju flavte, ter razne glasbene zanimivosti. *Skrinjica odličnega tona* vključuje tonske vaje, ki jih učenec lahko izvaja sam ali ob spremljavi. Pri *Ušesnem detektivu* učenec po posluhu ponavlja kratke motive, oblikovane iz že naučenih tonov. Z *Minutkami za note* avtorica uvaja nove tone in jih povezuje v zanimive kombinacije z že prej obravnavanimi toni, njihovo nadgradnjo pa pomenijo *Prstni skokci*, s katerimi avtorica uvaja in razvija tehnične prvine. V *Češnji na torti* so nanizane skladbe, ki tako z glasbeno vsebino in oblikovanjem kot tudi s samim naslovom vzbujajo željo po igranju in tvorijo bogat repertoar za nastope učencev. Številne med njimi je napisal Blaž Pucihar. Zelo bogata in raznolika je tudi rubrika *Male vaje za bistre glave*, s katero avtorica znova dokazuje svoje poznavanje interesov, znanj in sposobnosti otrok, njim privlačnih nalog ter medpredmetnega povezovanja. V glasbenih prilagoditvah iger (premetanke, labirinti, sestavljanke, križanke, pobarvanke, besedne mreže) in nalog (povezovanje, izbiranje, razvrščanje) ter v glasbenih ugankah in zankah pokaže svojo ustvarjalno domišljijo ter spodbuja učenca k raznosmernemu razmišljanju, ponavljanju in uporabi znanj v zanimivih, igrih kontekstih.

Posebnost avtoričinega metodičnega pristopa je tudi v tem, da učence takoj uvaja v komorno igro. Že v prve učne enote vključuje igranje v duetu, kasneje pa komorno igro razširi na trio in kvartet, v katerem (lahko) igra poleg učencev tudi učitelj.

Komorne skladbe vključujejo tako njena avtorska dela (*Zimska radost, Mali piščančki, Kitajska plesalka, Puhajoča lokomotiva*) kot tudi priredbe slovenskih ljudskih pesmi Blaža Puciharja (npr. *Adlešičko kolo, Pojte, pojte, drobne ptice, Zagorski zvonovi, Spejvaj nama, Katica*) in njegove avtorske skladbe (npr. *Kraljičina ogrlica, Bugi vugi*).

Učbenik z elementi delovnega zvezka *Igramo se flavto* je z glasbenodidaktičnega vidika odlično delo, ki spodbuja k širšemu

strokovnemu premisleku o metodah zgodnjega učenja prečne flavte ter posledično k posodobitvam učnega načrta za flavto. Prepričana sem, da bodo učitelji in učenci radi posegali po njem; v kakšnem času ga bodo predelali, pa je po avtoričinih besedah odvisno od starosti učencev in njihovega veselja do igranja flavte. Vsekakor je v učbeniku razvidno, da ga je Ana Kavčič Pucihar pripravila z veseljem in ljubeznijo do poučevanja flavte.

